TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-10-26 Nr. NV-2857

<table>
<tr><td rowspan="2">VYRIAUSYBĖS IŠVADA
Nr.: TAP-25-1652(2)
TAIS-25-11747(3)</td><td colspan="3">DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENŲ, SLAPTA BENDRADARBIAVUSIŲ SU BUVUSIOS SSRS SPECIALIOSIOMIS TARNYBOMIS, REGISTRACIJOS, PRISIPAŽINIMO, ĮSKAITOS IR PRISIPAŽINUSIŲJŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1436 PAPILDYMO 8[1] STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-421</td></tr>
<tr><td>Rengėjas</td><td>Svarstyta</td><td>Siūloma</td></tr>
<tr><td>Pateikimo Seimui terminas
2025-08-01</td><td>Krašto apsaugos ministerija</td><td>Pasirenkama
☐TAP
☐LRV pasitarimas
☐LRV posėdis
☒Nesvarstyta
Data iš kalendoriaus</td><td>Pasirenkama
☒Svarstyti TAP
☐Svarstyti LRV posėdyje
☐Grąžinti tobulinti</td></tr>
</table>

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Siūlomas pakeitimas grindžiamas visuomenės teise žinoti apie asmenis, kurie, bendradarbiaudami su okupaciniu režimu, galėjo daryti įtaką valstybės gyvenimui, tačiau neprisipažino ir nepasinaudojo įstatymo garantuota apsauga. Projekto rengėjai aiškinamajame rašte nurodo, kad šiuo metu galiojanti teisinė situacija yra nesąžininga ir prieštarauja teisingumo principui – asmenys, kurie sąžiningai prisipažino apie slapto bendradarbiavimo faktą su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis (toliau – slapti bendradarbiai), yra įrašyti į įskaitą, o jų duomenys įslaptinti 75 metams, tuo tarpu tie, kurie neprisipažino, iš esmės išvengia ne tik moralinės atsakomybės, bet ir tolesnio teisinio ar visuomeninio įvertinimo.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad užregistruotų, bet *neprisipažinusiųjų* ir įrašytų į įskaitą asmenų pateikta informacija ir duomenys apie juos yra išviešinami nuo 2026-01-01**.**

Įstatymo projektą parengė Seimo nariai R. Žemaitaitis ir kt.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu pritariama įstatymo projekto tikslui - visuomenės teisei žinoti, tačiau **siūloma nepritarti įstatymo projektui dėl šių priežasčių:**

- **Įstatymo projektu siūloma tai, kas Įstatyme jau nustatyta nuo pat jo įsigaliojimo, t. y. kad duomenys apie neprisipažinusius asmenis nėra įslaptinti:** įstatyme jau yra nustatyta, kad duomenys apie slaptą bendradarbiavimą su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis skelbiami Teisės aktų registre tuo atveju, jeigu slapti bendradarbiai, per 6 mėnesius nuo asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, veiklos vertinimo paskelbto registravimo ir prisipažinimų priėmimo pradžios neprisipažino slapta bendradarbiavę su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, taip pat jei pateikė žinomai melagingas žinias apie save, kitus asmenis ir specialiųjų tarnybų veiklą ar tokią informaciją nuslėpė.
- Įstatymo projektu būtų sukuriama pareiga teikti informaciją (išviešinti duomenis apie užregistruotus, bet neprisipažinusius ir įrašytus į įskaitą asmenis), kurios kaupti nėra numatyta pareiga – Įstatyme **nustatyta tik prisipažinusiųjų** asmenų įskaita, į kurią įrašomi tik slapti bendradarbiai, jeigu jie savanoriškai prisipažino slapta bendradarbiavę su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis ir pateikė visą jiems žinomą informaciją, susijusią su specialiųjų tarnybų veikla.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐Taip ☒Ne

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐Taip ☒Ne	**GYVENTOJAMS**	☐Taip ☒Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐Taip ☒Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐Taip ☒Ne

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS
☒TM ☐FM ☐AM ☐EIM ☐EM ☐KAM ☐KM ☐SADM ☐SAM ☐SM ☐ŠMSM ☐URM ☒VRM ☐ŽŪM ☐LSA ☐Verslo asociacijos ☐Profesinės asociacijos ☐Nevyriausybinės organizacijos ☒Kita
Projektas be pastabų suderintas su Vidaus reikalų ministerija, Valstybės saugumo departamentu, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos ir pasiūlymai pateikti 2026 m. spalio 22 d. išvadoje Nr. NV-2836.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI	
PAŽYMĄ PARENGĖ	Jurgita Žilinskienė
	Viešojo valdymo grupė , grupės vadovė